

Bu yazı bir “kandil vardır yoktur” yazısı değildir. Bu yazıda işaret etmeye çalışacağım husus, söz konusu “din” olunca, en zeki insanların bile düşünmekten çekinmesi, düşünme eylemini rafa kaldırması gerçeğidir.

Örneğin, 30’lu yaşlarıma kadar Regaip Kandilini ben de şu aşağıda yazan satırlardaki gibi bilirdim. Sorgulamadan kabul ederdim.

Regaip Kandili Gecesinde Ne Oldu?

Kayıtlı olan bilgilere dayalı olarak Regaip kandilinin Resulullah efendimizin babası olan Hz. Abdullah’ın evleniş olduğu gece olarak bilinir. Tasavvufi bilgilere dayalı olarak Hz. Peygamber efendimizin anne rahmine düştüğü ilk gece olarak da geçer. Aynı zamanda mübarek cuma gününün tüm Müslüman alemi tarafından kabul gördüğü ve ibadet ettiği önemli bir gecedir.

Bana Regaip Kandili’nde “hayırlı kandiller” diyen pek çok insana şu soruyu soruyorum:

-Sizce peygamberimiz “bu gece ben ana rahmine düşmüşüm, öyleyse bu geceyi ihya edin” demiş olabilir mi?

Karşılaştığım tepki hiç şaşmıyor: Sinirle gözlerin büyümesi, konuyu kapatmak, başı öte tarafa çevirmek, icat çıkarma dercesine bakışlar, sen sapıksın dercesine bakışlar.

Oysa çok basit bir soru. Biliyor sandığının üzerine giderek sorulmuş bir soru. Ne yazık ki bu kadar basit bir sorgulamayı bile çoğu en-nas beceremiyor. Üzücü.

Bu konuyu birazcık emek verip araştırırsanız , güvendiğiniz kaynaklarda , meselenin aslının böyle olmadığını göreceksiniz.

Örnek:

...özellikle tasavvufî eserlerde yer alan, Hz. Peygamber’in Regaip gecesinde ana rahmine düştüğü, receb ayının ilk perşembe günü oruç tutup gecesinde Regaip namazı adıyla bir

namaz kılmanın sevap olduğu ve bu gecenin birçok faziletinin bulunduğu yönündeki rivayetlerin asılsız olduğu hadis âlimlerince belirtilmiştir. İbnü'l-Cevzî, Regaib orucu ve namazıyla ilgili hadisin Zâhid Ebü'l-Hasan Nûreddin Ali b. Abdullah b. Hüseyin b. Cehdam (ö. 414/1024) tarafından uydurulduğunu ve hadisin başka hiçbir kaynakta geçmediğini belirtir (el-Mevzû'ât, II, 47). Ayrıca isrâ ve mi'rac olayının Regaib gecesi meydana geldiğine dair rivayetlerin de aslı bulunmamaktadır (İbn Kesîr, III, 109; Bedreddin el-Aynî, IV, 39). Regaib gecesiyle ilgili özel ibadet ve kutlamalar IV. (X.) yüzyılda ortaya çıkmış olup bu gecenin ilk defa kandil olarak kutlanmasına Kudüs'te 448 (1056), Bağdat'ta 480 (1087) yılında başlanmış, Gazzâlî de bütün Kudüs halkının bu geceyi ihya ettiğini söylemiştir (İhyâ', I, 203). Ebû Tâlib el-Mekkî gibi bazı mutasavvıflar Regaib gecesinden söz etmeyip receb ayının ilk gecesini ihya etmenin müstehap olduğunu belirtirler de (Kütü'l-kuşûb, I, 121) bu geceyle ilgili rivayetlerin çok zayıf ya da uydurma olduğu hadis âlimlerince tesbit edilmiştir.

İslâm âlimlerinin büyük bir kısmı Hz. Peygamber, sahâbe ve tâbiîn dönemlerinde Regaib kandilinin bilinmediğini, kandil geceleri kutlanmasının diğer dinlerin tesiriyle ortaya çıktığını, dolayısıyla bu gecede özel bir ibadet yapmanın dinde yeni ibadet ihdası anlamına geleceğini, Resûl-i Ekrem tarafından genel olarak bid'atların yasaklanmasının yanı sıra (Buhârî, "Şulh", 5) cuma günü ve gecesi özel bir ibadet yapılmasının da yasaklandığını (Müslim, "Şiyâm", 147, 148), bu sebeple Regaib günü ve gecesinde muayyen ibadetler yapmanın dinen sakıncalı olduğunu belirtmiştir.

Kaynak: T. Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi "Regaip" bahsi -web sürümü (erişim tarihi 27.02.2023)

Bu yazının amacı, Regaip kandilinin yanlış bilinen anlamını düzeltmek değil.

Düşünmekten ne derece korktuğumuzu gösterebilmek.

Siz bilerek veya bilmeyerek; farkında olarak veya olmayarak diyorsunuz ki **"Allah bu gecede insanlara özel bir muamele yapar"**

Bu çok, çok; çok büyük bir iddia. Böyle bir iddiada bulunabilmek için kılı kırk yarmak, tir tir titremek gerek! Kapı gibi sağlam delillerinizin olması gerek.

Ne oldu? Az önce "Sizce peygamberimiz "bu gece ben ana rahmine düşmüşüm, öyleyse bu

geceyi ihya edin” demiş olabilir mi?” diye sorduğumda bakışlarınızla az daha beni devirecektiniz!

Şimdi sizin en baba kaynaklarınız beni haklı çıkardı!

Buradan çıkarmanız gereken bir ders yok mu?

Sadece anlayarak Kuran okuyarak ve bunun sonucunda Kuran’da yazan elçilerin özelliklerini iyi bilerek “ana rahmine düşmeyi kutlama” gibi bir davranışın asla elçilere ait olmayacağını Allah’ın verdiği akıl ve ilim ile naçizane ben buldum bile!

Fakat “ana rahmine düşme” bilgisinin yanlış olduğuna çoğu en-nas maalesef ancak TV’lerde çıkan hocalar derse veya hutbelerde hocalar üzerine bastıra bastıra derse, ANCAK o zaman ikna olacak!

Çünkü düşünmek SAPIKÇA bir eylem!

Bu tip şeyleri birileri bizim adımıza düşünsün, biz işimize bakalım!

Ne o işler? Sabah uyanmak, para kazanmak üzere çalışmak, arada namaz kılmak gibi din molaları vermek, sonra para kazanmaya devam etmek, yatmak-uyumak.

Bakışlarınızla biliyor olduklarınıza muhalif şeyler söyleyenleri devirmek istiyorsunuz. Peki biliyor olduğunuzu zannettiğiniz şeylerin tümü aslında size küçüklüğünüzden beri tartışmasız gerçeklik olduğuna inandırıldığınız şeyler desem? Bunu bütün din mensuplarına söylüyorum.

Hayırlı kandiller!

Kuran çalışırlarına ödev: (Kuran çalışmayanlar çıkabilir)

İsra Suresi ilk iki ayeti okuyunuz. Bahsedilen “kul” kim olabilir metinden anlamaya çalışınız.

Kulunu, kendisine birtakım ayetlerimizi göstermek için bir gece Mescidi Haram’dan çevresini mübarek kıldığımız Mescidi Aksa’ya yürütenin şanı pek yücedir. Şüphesiz o duyandır,

görendir.

Ve biz, Musa'ya kitap verdik ve o kitabı, benden başka hiçbir koruyucu tanımayan emriyle İsrailoğulları için doğru yola bir rehber ettik.